

Obsah

Předmluva	7
Poděkování	12
Úvod	
Paradox demokracie	15
Kapitola 1	
Zachrání demokracii „zázrak agregace“?	20
Zázrak agregace	22
Faktická existence systematických chyb	25
Současný konsensus versus dřívější intelektuální tradice	29
Preference týkající se názorů	32
Racionální iracionalita	36
Tvář politické iracionality	39
Závěr	43
Kapitola 2	
Systematicky zkreslené ekonomické názory občanů	44
Empirické důkazy z oblasti psychologie a výzkumů veřejného mínění	45
Jak dostat ekonomii ze slepé uličky	51
Předsudky proti trhu	54
Předsudky vůči cizincům	62
„Posedlost zaměstnaností“	67
Sklon k pesimismu	73
Závěr	79

Kapitola 3

Empirické důkazy: Průzkum ekonomických názorů Američanů a ekonomů	81
Analýza SAEE: laická veřejnost, ekonomové a „informovaná veřejnost“	84
Detailní analýza SAEE, část I	90
Detailní analýza SAEE, část II	99
Detailní analýza SAEE, část III	105
Detailní analýza SAEE, část IV	110
Tři možné pochybnosti	119
Nový pohled na systematické chyby	121
Závěr.	125
TECHNICKÝ DODATEK	126

Kapitola 4

Klasická škola veřejné volby a nedostatky teorií založených na racionální neznalosti	137
Racionální neznalost: empirické důkazy a údajné důsledky.	138
Odpor proti iracionalitě	142
Problémy, s nimiž se potýkají teorie založené na racionální neznalosti, I.	145
Problémy, s nimiž se potýkají teorie založené na racionální neznalosti, II	149
Wittmanova „vidlička“.	157
Nový pohled na „extrémní hloupost“ voličů	162
Závěr.	163

Kapitola 5

Racionální iracionalita	165
Preference týkající se názorů.	166
Hmotné náklady chybného jednání	172
Racionální iracionalita.	176
Psychologická věrohodnost	180
Racionální iracionalita a politika	188

Racionální iracionalita a experimentální důkazy	193
Racionální iracionalita a expresivní hlasování	197
Závěr.	201
Kapitola 6	
Jak se iracionalita promítá do výsledků kolektivní volby	203
Myšlenkový experiment 1:	
Iracionalita při identických voličích	206
Myšlenkový experiment 2:	
Iracionalita při názorové odlišnosti	210
Nezbytný exkurz:	
Hypotéza, že voliči hlasují v souladu se svými hmotnými zájmy	212
Myšlenkový experiment 3:	
Iracionalita v situaci, kdy voliči jednají nesobecky	217
Komplexní rozhodování v demokracii a rozměry veřejného mínění	219
Další nezbytný exkurz:	
Kdy občané uvažují jako ekonomové?	220
Selektivní volební účast	224
Myšlenkový experiment 4:	
Smíšené preference týkající se státní politiky/jejích výsledků	227
Systematické chyby v jiných oblastech než v ekonomii:	
Systematicky zkreslené názory na toxické látky.	230
Závěr.	232
TECHNICKÝ DODATEK	233
Kapitola 7	
Iracionalita a nabídková strana politiky	236
Racionalita politiků	236
Politická ekonomie víry	240
Iracionalita a delegování pravomocí	244
Iracionalita a politická propaganda	249
Závěr.	255

Kapitola 8

„Tržní fundamentalismus“ versus

demokratické náboženství	258
Obvinění z „tržního fundamentalismu“	260
Demokratický fundamentalismus	263
Kdo je opravdovým fundamentalistou?	
Případ trhu s politickými analýzami	269
Soukromá volba coby alternativa vůči demokracii i diktátorskému režimu	272
Iracionalita voličů, trhy a demokracie	275
Lze zlepšit fungování demokracie?	278
K čemu je dobrá ekonomie?	281
Závěr.	289

Závěr

Zkoumejme bez obav politickou iracionalitu	290
Změna kurzu	293
Poznámky	297
Literatura	332
Rejstřík	367